

Udmøntning effektiviseringsbidrag 2023 - hele organisationen

22/10184 Åben Sag

Sagsgang

ØK, KB, HU

Sagsfremstilling

I den økonomiske politik er det vedtaget, at der årligt skal ske løbende og regelmæssige effektiviseringer. Den løbende effektivisering skal bidrage til en langsigtet økonomisk stabilitet med færrest mulige konsekvenser for borgerne og skabe et økonomisk råderum for politiske prioriteringer. I 2021 og 2022 er effektiviseringstiltagene gennemført ud fra administrative beslutninger og efterfølgende er fagudvalgene orienteret om de gennemførte tiltag.

Ifølge budgetaftalen har fagudvalgene og Økonomiudvalget på møderne i november og december 2022 behandlet sager ud fra et november greb, hvor der politisk er taget stilling til egentlige besparelser og for at skabe balance i 2023 og overslagsår. I denne sag fremlægges der ligesom tidligere år sager for fagudvalgene og Økonomiudvalget, som indeholder eksempler på, hvordan der i 2022 og 2023 er eller vil ske udmøntning og gennemføres effektiviseringstiltag på de områder, som ligger indenfor den administrative bemyndigelse på Økonomiudvalgets område.

I forhold til budgetaftalen for 2023-2026 er grundlaget et ”effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023, svarende til 10 mio. kr., med færrest mulige konsekvenser for borgerne. Forligspartierne er enige om, at driften fortsat skal effektiviseres blandt andet ved at løse opgaver mere enkelt eller med øget digitalisering. Men forligspartierne er også bevidste om, at opgaver vil blive reduceret eller falde bort. Herunder arbejdes med principperne for afbureaukratisering, velfærdsaftaler, koordineret og optimeret forsyning, fortsat digitalisering, øget decentralisering og frisættelse af medarbejdere og ledere samt anvendelse af forskellige effektiviseringsmetoder, f.eks. Lean. Endvidere vil kommunens tværgående økonomigruppe understøtte aftaleenhedernes arbejde med effektiviseringer ligesom KL's råderumsnetværk inddrages i arbejdet. Endvidere vil den digitale pulje på 0,4 mio. kr. årligt ligeledes understøtte arbejdet. I november – forud for det nye budgetår – vil der fremover blive forelagt en sag på fagudvalgsmøderne og kommunalbestyrelsen omkring udmøntning af effektiviseringsbidrag for det kommende år, med emner, der jf. kompetencefordelingen skal beslattes politisk.”

Fagudvalgene har forud for denne sag behandlet udmøntningen af effektiviseringsbidraget på egne udvalg og på baggrund af disse redegørelser for udmøntning af effektiviseringsbidraget for 2023 indeholder denne sag en opsamling med eksempler fra både 2022 og 2023, sådan at disse kan indgå i arbejdet med budget 2024.

Generelt er udmøntningen af effektiviseringsbidraget i både 2022 og 2023 sket ved en forholdsmæssig fordeling på de enkelte aftaleholderes budget. Der er således frihed for den enkelte aftaleholder til at gennemføre de effektiviseringstiltag, som giver mening på det pågældende område indenfor budgetaftalens præmisser.

I budget 2022 var der indarbejdet effektiviseringer med 0,49% svarende til 8,8 mio. kr. Flere af de gennemførte effektiviseringstiltag omhandlede større udnyttelse af og investering i nye IT-systemer samt generel højere grad af digitalisering set i forhold til administrative opgaver, hertil blev der på mange aftaleområder blandt andet arbejdet med styrkelse af samarbejde samt optimeret anvendelse af kompetencer og personaleressourcer. Som eksempler på gennemførte effektiviseringer fra 2022 kan nævnes:

- Arbejdsmarkedsafdelingen øgede brugen af digitale løsninger. Mere konkret medførte anlægsprojektet "Virtuelt jobcenter" en reduktion på én fuldtidsstilling i afdelingen.
- Byg og Miljø har ibrugtaget et nyt byggesagssystem, som havde til formål at strømline og effektivisere sagsbehandlingsprocessen. Dette betød, at det samme antal sagsbehandlere kunne gennemføre flere sager indenfor samme tidsrum.
- Norddjurs Biblioteker udmøntede effektiviseringsbidraget ved øget digitalisering på adgangsstyring og udlånsautomater samt bemanning.
- I Visitation og Myndighed under Sundhed- og Omsorg er der sat fokus på bedre flow af hjælpemidler, så der ikke står ubrugte hjælpemidler på depot eller i borgernes hjem.
- I Norddjurs Mad har man mindsket brugen af engangsemballage til bo-enhederne fire dage om ugen, hvor der i stedet bliver serveret mad "lige fra gryden". Ændringen betyder sparet emballage, gas og arbejdstid.
- På Skoleområdet bruges servicepersonale i høj grad på tværs af matrikler, så kompetencerne bruges bedst muligt. Dette betyder en effektivisering på personaleressourcerne.

- Større brug af online møder. Denne mødeform anvendes især i mødefora, som ikke indeholder borgerkontakt. Onlinemøder betyder, at der anvendes mindre tid på transport.

I budget 2023 er der indarbejdet et effektiviseringsbidrag på 0,55% i 2023, svarende til 10 mio. kr. Flere af de gennemførte effektiviseringstiltag omhandler reduktion af lønudgifter og driftsomkostninger, øget anvendelse af digitalisering og IT-systemer, vurdering og ændring af rutineopgaver og styrke tværgående samarbejde. Som eksempler fra 2023 kan nævnes følgende:

- Under Økonomiudvalgets område er der på flere områder opnået besparelse på personale og lønudgifter. Eksempelvis er stilling i service- og kantinedriften ikke genbesat, ledige stillinger i Byg og Miljø er blevet besat med medarbejdere med lavere lønniveau end tidligere, og i Arbejdsmarkedsafdelingen er besparelsen fundet gennem reduktioner i lønudgifterne, som er søgt kompenseret for ved at løse opgaverne mere digitalt bl.a. via virtuelt jobcenter.
- I Staben arbejdes der med effektivisering på flere måder. I løn og bogholderi udmøntes en del af effektiviseringsbidraget gennem digitalisering, herunder digitalisering af afstemninger samt en ændring af afstemningsterminerne fra kvartalsvise til halvårlige, hvor det er muligt. Derudover forventes en del af effektiviseringen udmøntet gennem en opsigelse af Stabens leasingaftale af en el-bil. Fremadrettet vil Stabens medarbejdere ved behov kunne låne en bil af en anden afdeling
- Borgerservice, IT og Digitalisering opnår den fastsatte effektivisering gennem øget brug af tværkommunalt samarbejde og afskaffelse af IT-understøttelse med delvist overlap på IT-løsninger. Der arbejdes på at udvide det tværkommunale samarbejde, så effektiviseringen opnås ved inddragelse af eksterne ressourcer, eksempelvis gennem fælleskommunalt samarbejde på IT-området mellem Norddjurs, Syddjurs og Favrskov, GovTech Midtjylland, KL-sekretariat vedrørende området med databeskyttelse, Borgerservice Danmark samt Den Digitale Hotline. Den samlede besparelse opnås ved en reduktion i IT-omkostninger med overlap samt reduktion i lønomkostninger.
- I Kultur og Fritid arbejdes der med digitalisering af forskellige timeindberetninger fra selvejende haller samt anden automatisering af manuelle processer. Udmøntningen af effektiviseringsbidraget i Kultur og Fritid er dermed opnået gennem denne

digitaliseringsproces, idet processen frigiver administrativ tid i forvaltningen samt sikrer en hurtigere og mere præcis data.

- På Vej og Ejendomsområdet er effektiviseringen udmøntet igennem tilpasninger i vej- og parkdriften med øget fokus på at effektivisere ved at omlægge arealer og i højere grad gøre brug af vedligeholdelsesfrie alternativer. Samtidig er arbejdet med at effektivisere de rutiner, der anvendes i det daglige. Tiltagende er sket på offentlige toiletter, parker og grønne områder, strande, fortidsminder, naturstier, skov, vejbeplantning og vejvedligeholdelse. Effektiviseringen vil på nogle områder medføre et lavere serviceniveau.
- Byg og Miljø har nedjusteret kommunens bidrag i partnerskabsaftaler for naturpleje på særlig bevaringsværdige naturtyper. Når kommunen indgår partnerskab om græsning som pleje på private arealer, er det på lokaliteter, hvor fysiske forhold ikke økonomiske for hverken lodsejer eller dyreholder - uheldigvis er det ofte de steder, hvor der netop er den særlige natur. Her gør kommunens indsats om etablering og vedligehold af hegn en stor forskel. Denne indsats forringes som resultat af effektiviseringer.
- På skoleområdet ophører udarbejdelsen af den årlige skoleprofil. Skoleprofilerne vurderes i meget lav grad at blive anvendt til at give et sammenligningsgrundlag på tværs af skoler, som ellers var formålet. Det er derfor en stor administrativ opgave for ledelsen, som ikke har den intenderede effekt.
- På daginstitutionsområdet har forældrene hvert år taget stilling til, om der skal tilbydes frokostordning i institutionen. Som et led i arbejdet med at finde effektiviseringsbidrag, er det et ønske fra aftaleholderne på dagtilbudsområdet, at afstemningen blandt forældrene om frokostordning i de enkelte institutioner afholdes hvert andet år i stedet for hvert år.
- På Socialområdet arbejdes der med at omlægge dele af bostøtten til gruppetilbud. Forslaget blev politisk godkendt på Kommunalbestyrelsens møde den 13. december 2022.
- På Socialområdet etableres interne vikarkorps i stedet for at bruge eksterne vikarbureauer.
- I Sundhed & Omsorg arbejdes der med forebyggende hjemmebesøg.
- På hjemmeplejeområdet arbejdes der med muligheden for brug af skærmbesøg.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Effektiviseringsbidraget skal understøtte det langsigtede ønske, der er i den økonomiske politik, om at tilvejebringe et økonomisk råderum gennem løbende og regelmæssige effektiviseringer.

Økonomiske konsekvenser

De økonomiske konsekvenser fremgår af sagsfremstillingen og det tilhørende materiale.

Det er aftalt i budgetaftalen for 2023 – 2026, at effektiviseringsbidraget i 2024 og frem skal udgøre 0,8 pct. og dette er foreløbigt godkendt i budgetproceduren for 2024. Størrelsen af effektiviseringsbidraget fastlægges endeligt i forbindelse med vedtagelsen af budget 2024.

En effektiviseringsprocent på 0,8% i budget 2024 svarer til ca. 15 mio. kr. (i 2023 pris) og vil kunne skabe råderum for politiske prioriteringer. I maj 2023 vil aftaleholderne få udmeldt det foreløbige effektiviseringsbeløb for 2024-2027.

Lovgrundlag

Opfølgning på udmøntning af effektiviseringsbidraget i 2023 anvendes som led i de løbende økonomiske opfølgninger og som en del af arbejdet med både budget- og regnskabsstyring, og er dermed omfattet af Den Kommunale Styrelseslov, Budgetloven samt Bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v.

Indstilling

Økonomichefen indstiller, at Økonomiudvalget drøfter udmøntning af effektiviseringsbidraget i 2023.

Bilag: